

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 15 oktober 2025

betreft Vragen over COM(2025)524 - Klimaatdoelstelling 2040

ons kenmerk 178383

Geachte mevrouw Hermans,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen het voorstel van de Europese commissie van 2 juli 2025 over de klimaatdoelstelling 2040.¹ De leden van de fracties van de **PvdD** en **JA21** hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

De leden van de PvdD-fractie vragen of u van mening bent dat de voorgestelde EU-klimaatdoelstelling van een netto-reductie van 90% in 2040 voldoende aansluit bij de urgentie van de klimaatcrisis en de afspraken uit het Klimaatakkoord van Parijs. Waarom is er niet gekozen voor een volledig klimaatneutraal doel in 2040, in lijn met wetenschappelijke aanbevelingen van het IPCC?

Hoe verhouden de huidige nationale én Europese subsidies voor fossiele brandstoffen zich tot het behalen van de klimaatdoelstellingen voor 2040, zo willen de leden van de PvdD-fractie weten. Is het kabinet bereid zich in te zetten voor een juridisch bindende uitfaseringsroute voor fossiele subsidies binnen de EU?

Hoe voorkomt u dat de lasten van de energietransitie richting 2040 onevenredig op burgers met een lager inkomen of bij kleinere lidstaten terechtkomen, terwijl grote bedrijven en (rijkere) lidstaten met veel uitstoot relatief worden ontzien?

De leden van de fractie van de PvdD ontvangen graag een toelichting op hoe u het feit beoordeelt dat in de gepresenteerde EU-klimaatdoelstellingen nauwelijks sprake is van concrete reductiemaatregelen voor de landbouwsector, terwijl deze sector verantwoordelijk is voor een aanzienlijk deel van de methaan- en stikstofuitstoot in Europa. Acht u het wenselijk dat de landbouw hiermee opnieuw wordt ontzien? Zo ja, waarom? Zo nee, welke aanvullende maatregelen gaat het kabinet dan nemen in EU-verband en op nationaal niveau?

¹ Brussel 2 juli 2025, COM(2025)524.

datum 15 oktober 2025

ons kenmerk 178383

blad 2

Het behalen van de klimaatdoelen leunt sterk op het opvangen van technologische oplossingen, zoals het opvangen van CO₂ via *carbon capture storage* (CCS), zo stellen de fractieleden van de PvdD. Tegelijkertijd is de mondiale en nationale ervaring met CCS gering. Deelt u de zorgen van deze leden dat de EU-klimaatdoelstellingen voor 2040 een te groot beroep doen op technologische oplossingen, terwijl structurele reducties in uitstoot – met name in de industrie, landbouw en consumptie – achterblijven? Deze leden vragen welke maatregelen u neemt om te waarborgen dat CCS een aanvulling is, en geen afleidingsmanoeuvre van daadwerkelijke emissiereductie en systeemverandering.

Bent u het met de leden van de fractie van de PvdD eens dat verhoogde defensie-uitgaven bijdragen aan extra CO₂-uitstoot en vervuiling van het milieu, bijvoorbeeld als gevolg van het gebruik van zware metalen en chemicaliën? Bent u voornemens om – in navolging van Slovenië en Oostenrijk – te streven naar een nul-emissie van uitstoot voor de nationale defensie-industrie, zo vragen deze leden.² En is het kabinet het met deze leden eens dat de lidstaten van de Europese Unie zouden moeten streven naar het jaarlijks publiceren van de CO₂-uitstoot van hun defensie-industrieën? Zo ja, welke actie gaat u hiertoe nemen op nationaal, Europees en internationaal niveau? Zo nee, dan ontvangen deze leden graag een toelichting hierop.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van JA21

Heeft u inzicht in de totale macro-economische impact voor Nederland van de Europese klimaatdoelstelling van 90% emissiereductie in 2040, inclusief effecten op het bbp, werkgelegenheid en de overheidsfinanciën? Hoe worden de kosten en baten van deze doelstelling verdeeld over sectoren en inkomensgroepen?

Hoe beoordeelt u de investeringsbehoefte die voortvloeit uit dit voorstel? Kunt u aangeven welk deel daarvan door publieke middelen, private investeringen of Europese fondsen moet worden gedragen, en hoe dit zich verhoudt tot de huidige budgettaire ruimte?

Verwacht u dat de versnelde decarbonisatie onder het 2040-doel het Europese industriële concurrentievermogen versterkt of juist onder druk zet? In welke mate biedt de Clean Industrial Deal (CID) daadwerkelijk voordelen voor energie-intensieve bedrijven in Nederland?

Acht u het risico reëel dat striktere reductiedoelen leiden tot verplaatsing van productie naar regio's met minder stringente emissienormen ("carbon leakage")?

De leden van de fractie van JA21 vragen hoe u de impact van het voorstel op de groothandelsprijzen van elektriciteit en gas inschat, mede gelet op de versnelde afbouw van fossiele capaciteit en de hoge investeringsdruk op netinfrastructuur. Is de leveringszekerheid in de lidstaten, inclusief Nederland, voldoende geborgd in het beoogde transitiepad?

Hoe beziet u het risico dat uiteenlopende nationale implementaties van het 2040-doel leiden tot fragmentatie van de interne markt of tot verstoring van het gelijke speelveld binnen de EU? Hoe wordt de voorspelbaarheid van het investeringsklimaat voor Nederlandse bedrijven geborgd?

² [Only two European states have net zero military emissions target, data shows | Europe | The Guardian](#)

datum 15 oktober 2025

ons kenmerk 178383

blad 3

Tot slot vragen de fractieleden van JA21 of u de uitvoerbaarheid van het 2040-doel realistisch acht binnen de huidige tijdshorizon, gegeven de beperkingen in arbeidscapaciteit, vergunningverlening en beschikbaarheid van grondstoffen en netcapaciteit.

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken

Hoogachtend,

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei